

Науковий вісник Львівського національного університету  
ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.  
Серія: Економічні науки

Scientific Messenger of Lviv National University  
of Veterinary Medicine and Biotechnologies.  
Series: Economical Sciences

ISSN 2519–2701 print

<https://nvlvet.com.ua/index.php/economy>

doi: 10.32718/nvlvet-e10104

UDC 338.2:336.1:338.0

## Ensuring the financial and economic security of enterprises of priority industries in the system of economic security of the state

R. L. Lupak<sup>1</sup>, T. G. Vasylytsiv<sup>1</sup>, M. V. Kunytska-Iliash<sup>2</sup>, Y. P. Berezivskiy<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine

<sup>2</sup>Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv, Lviv, Ukraine

### Article info

Received 21.08.2023

Received in revised form

04.10.2023

Accepted 12.10.2023

Lviv University of Trade and Economics,  
Tugan-baranovskogo Str., 10, Lviv,  
79005, Ukraine.  
Tel.: +380972648126  
E-mail: economist\_555@ukr.net

Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv,  
Pekarska Str., 50, Lviv,  
79010, Ukraine.  
Tel.: +380979435555  
E-mail: kunytskam@gmail.com

**Lupak, R. L., Vasylytsiv, T. G., Kunytska-Iliash, M. V., & Berezivskiy, Y. P. (2023). Ensuring the financial and economic security of enterprises of priority industries in the system of economic security of the state. Scientific Messenger of Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Economical Sciences, 25(101), 31–37. doi: 10.32718/nvlvet-e10104**

Ensuring the financial and economic security of enterprises in priority sectors of the economy must be a clearly institutionalized process that takes place on an ongoing basis in accordance with the planned phasing of measures and their results on the way to achieving the defined general goal of state regulation. In order to achieve the expected results, an important place is taken by the selection of general scientific and specialized methodological tools, and preference is given to the methods of logical generalization, grouping, structural-functional analysis, and monographic description. A phasing scheme of shifts in the process of implementation by enterprises is proposed, as well as tools and institutional guidelines of the state policy of strengthening the financial security of priority sectors of the national economy of Ukraine. Staged changes in ensuring the financial and economic security of enterprises in priority sectors of the economy of Ukraine are divided into the context of economic (economic and legal regulation, detinization and modernization of capacities, investment and capitalization, development of the market environment, financial support and credit policy) and organizational (institutional support, business qualification – processes, financial and economic integration and cooperation, strategic management, infrastructural support) tools. Institutional guidelines for ensuring the financial and economic security of enterprises in the priority sectors of the Ukrainian economy are formed based directly on the financial (investment, monetary, fiscal, debt, banking, currency, fund, insurance) and economic (normative-legal, institutional-organizational, information-communication) tools, educational and educational, anticyclical, structural, regulatory, competitive) directions. In the perspective of research, it is appropriate to concentrate on improving institutional and legal provisions, identifying tools for the development of organizational and institutional infrastructure, implementing institutional and economic incentives, improving the regulatory and methodological base of financial and economic security of enterprises, priority industries and the state.

**Keywords:** financial and economic security of enterprises, priority sectors of the economy, economic security of the state, state policy, Ukraine economy.

## Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей в системі економічної безпеки держави

Р. Л. Лупак<sup>1</sup>, Т. Г. Васильців<sup>1</sup>, М. В. Куницька-Гляш<sup>2</sup>, Я. П. Березівський<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів, Україна

<sup>2</sup>Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, м. Львів, Україна

Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки має бути процесом чітко інституціалізованим, що відбувається на постійній основі згідно спланованої етапності заходів і їх результатів на шляху досягнення

визначеної генеральної мети державного регулювання. Для досягнення очікуваних результатів важливе місце займає підбір загальнонаукового та спеціалізованого методичного інструментарію і перевагу надано методам логічного узагальнення, групування, структурно-функціонального аналізу, монографічного опису. Запропоновано схему етапизації зрушень в процесі імплементації підприємствами, а також інструменти й інституційні орієнтири державної політики зміцнення фінансової безпеки пріоритетних галузей національної економіки України. Поетапні зрушення у забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки України розділено в контексті економічного (економіко-правове регулювання, детінізація та модернізація потужностей, інвестування та капіталізація, розвиток ринкового середовища, фінансова підтримка та кредитна політика) та організаційного (інституційне забезпечення, кваліфікація бізнес-процесів, фінансово-економічна інтеграція та кооперація, стратегічний менеджмент, інфраструктурне забезпечення) інструментарію. Інституційні орієнтири забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки України сформовано виходячи безпосередньо з інструментарію за фінансовим (інвестиційного, монетарного, фіскального, боргового, банківського, валютного, фондового, страхового) та економічним (нормативно-правового, інституційно-організаційного, інформаційно-комунікаційного, освітньо-просвітницького, антициклічного, структурного, регуляторного, конкурентного) напрямками. У перспективі дослідження доречно сконцентрувати над вдосконаленням інституційно-правових положень, виявленням інструментів розвитку організаційно-інституційної інфраструктури, впровадженням інституційно-економічних стимулів, покращення нормативно-методичної бази фінансово-економічної безпеки підприємств, пріоритетних галузей та держави.

**Ключові слова:** фінансово-економічна безпека підприємств, пріоритетні галузі економіки, економічна безпека держави, державна політика, економіка України.

## Вступ

Реалізація державної політики у такій складній і системній сфері, як галузево-секторальний розвиток і безпека, окрім ретельного стратегічного планування, має бути детально вивіреною й у аспектах її послідовності, відповідальності суб'єктів, цільових орієнтирів, точок втручання, інструментів та засобів, які будуть впровадженими, формування відповідного інституційного середовища заради спочатку ініціювання, а, надалі, – скерування макроекономічних процесів у необхідному руслі за одночасного підсилення впливу конструктивних внутрішніх і зовнішніх чинників, а також нівелювання деструктивів, викликів і загроз як безпеці галузі та її економічних агентів, так і в сенсі очікуваних структурних змін і реформ, реалізації системно-ресурсного потенціалу у поступі систем вищих порядків, головно – регіональних та національної. Засобом та формою узгодження (на етапі планування) і координації (на етапі реалізації) державних регулюючих заходів слугує побудова економічного механізму.

У низці наукових праць (Zlotenko et al., 2019; Berezhivskyi et al., 2021; Ilyash et al., 2021) вагомим аспектом у сенсі зазначеного є розуміння того, що наявні два принципових шляхи економічної політики. Перший – чіткі і потужні економічні преференції, тоді як другий – становлення прозорих правил гри і створення рівних конкурентних умов (іншими словами – усунення ринкових екстерналій та диспропорцій). На переконання О. Акімова (Akimov et al., 2020), Л. Фролової (Frolova et al., 2021), О. Трофименко (Trofymenko et al., 2020), саме другий шлях більш перспективний у руслі вдосконалення вітчизняної структурно-галузевої політики. Фінансово-економічна система держави хоча й не без вад, проте сформована, вона функціонує і проблема високого рівня витратомісткості та обтяжливості трансакційних витрат характерна для підприємств реального сектора національної економіки. Як наголошують О. Бакуліна (Bakulina et al., 2019), І. Гонтьєва (Gontareva et al., 2020) більш істотна інша – монополізація ринків і ресурсів, зрощення бізнесу та влади, що надає ширші права і можливості, толерує схеми ухилення від оподаткування,

виведення капіталу за кордон, отримання бюджетної й іншої неправомірної підтримки тощо.

Автори наукових праць (Palyvoda et al., 2018; Vykluk et al., 2020; Rudnichenko et al., 2021) вказують, що саме викорінення цих системних вад слугуватиме ключем до ефективізації діяльності і зміцнення конкурентних позицій суб'єктів стратегічних видів економічної діяльності в Україні. І тому за міркуваннями Н. Чухрай (Chukhray et al., 2019), Н. Гавловської (Havlovska et al., 2019) характер визначених цільових економічних орієнтирів державної політики передбачає вектор на “очищення” внутрішніх економічної та фінансової систем, національного господарства і його внутрішнього ринку. Тут крається значно більший потенціал, ніж коли буде витрачено потужний господарський ресурс на стимулювання раціональної поведінки економічних агентів, який знову ж таки зазнає краху на ґрунті критично недосконалого інституційного і ринково-економічного середовища країни.

Метою статті є наукове обґрунтування теоретико-методичних та прикладних засад забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей в системі економічної безпеки держави.

## Матеріал і методи досліджень

Для досягнення поставленої мети використано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів та прийомів наукового дослідження. Так, для обґрунтування системних аспектів забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства використано метод логічного узагальнення; надання характеристик імплементації інструментарію державної політики регулювання пріоритетних галузей економіки – групування; ідентифікації прикладних положень побудови механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки – структурно-функціонального аналізу; виявлення передумов та проектування трансформаційних змін системи економічної безпеки держави – монографічного опису.

## Результати та їх обговорення

Принципова етапність перетворень у площині державної політики забезпечення фінансової безпеки пріоритетних видів економічної діяльності національної економіки вбачається як на [рис. 1](#) та починається формуванням інституційного забезпечення управління зміцненням фінансової безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки і завершується досягненням високого рівня фінансово-економічної надійності і спроможності галузевих економічних комплексів, які мають стратегічне значення в сенсі розвитку національного господарства. При цьому критичного значення набуває визначення стану та тенденцій і формування інформаційно-аналітичного базису для їх покращення. Більше того, в умовах посилення ризиків і загроз, подолання яких неможливе без широкого масиву інформації, проведення діагностичних операцій при забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей дозволяє достовірно здійснити моделювання необхідних змін та забезпечити їх позитивні результати.

Ризики і загрози зростають в умовах посилення невизначеності та непрогнозованості, що особливо характерно при забезпеченні стратегічного розвитку та реалізації прогресивних реформ чи формуванні перспективних напрямів економічної діяльності ([Kunyska-Iliash et al., 2022](#)).

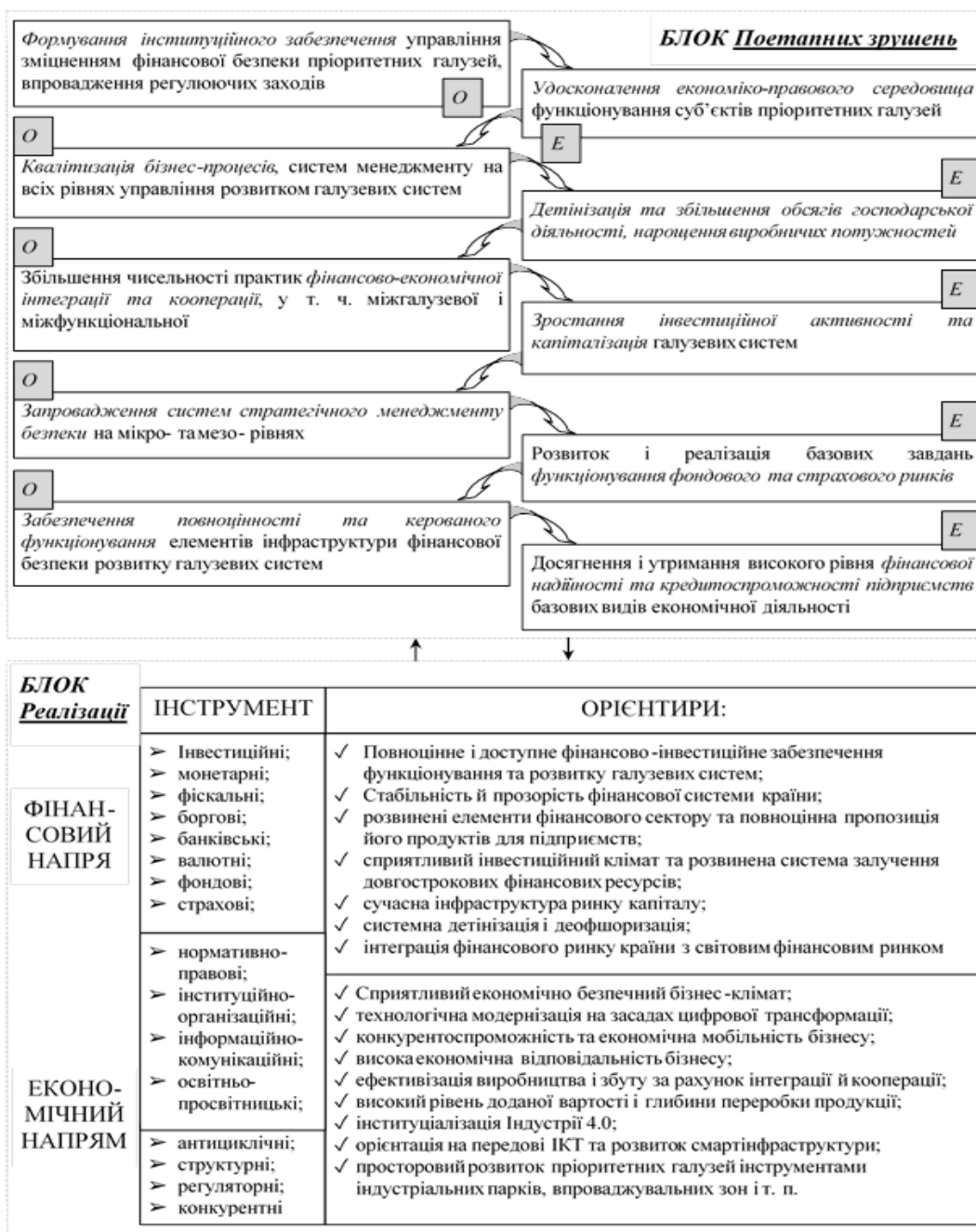
При будь-яких стратегічних орієнтирах важливе значення має здатність суб'єктів галузі досягнути достатнього рівня безпечності і для цього організаційно-економічний механізм повинен передбачати виконання функції захисту. Необхідно враховувати, що забезпечення державою фінансово-економічного захисту пріоритетних галузей обумовлено низкою передумов, які виражають як особливості внутрішньогалузевих фінансово-економічних тенденцій, так і загальну потенційну готовність галузей до прогресу та конкуренції в глобальній економіці. Тут пріоритетне значення має сформованість системи ресурсного забезпечення та існування можливостей для її удосконалення та покращення результатів. Поряд з тим, при активному посиленні впливу кризових явищ зростає важливість силового, політики-правового та іншого забезпечення захисту і гарантій розвитку.

Головною відмінністю пріоритетних галузей є їх здатність швидко прогресувати в контексті посилення глобалізаційних тенденцій чи поширення кризових явищ. Відтак важливе значення має адаптаційна функція, яка визначає здатність пристосовуватися до середовища активних змін та нагромаджувати і підтримувати на достатньому рівні потенціал конкурентоспроможності. За таких обставин посилюється роль державного регулювання, яке повинно бути направлено на збільшення фінансово-інвестиційної, виробничо-інституційної, інформаційно-маркетингової та іншої ресурсної підтримки. Поряд з тим вітчизняним суб'єктам пріоритетних галузей варто краще адаптуватися до зовнішнього впливу та посилювати самодостатність у підвищенні фінансово-економічної активності. Зокрема, стратегічне значення має налагодження підприємницьких міжгалузевих інтеграційних та коопераційних відносин, в міру яких можливе створення галузевих об'єднань із широкими виробничими, техніко-технологічними та іншими конкурентними можливостями.

Варто виділити й важливість генеруючої функції механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки пріоритетних галузей економіки, реалізація якої покликана сформувати організаційно-інституційну систему, де дотримуються норм законодавства, правил конкуренції, стандартів бізнесу, принципів відповідальності тощо. Натомість в економічному напрямі важливою є мотиваційна складова генеруючих процедур, за якої підприємствам пріоритетним галузям пропонуються митні преференції, податкові пільги і пільгові кредити, бюджетні гранти чи субсидії та інші ресурси. Тут пріоритетною є підтримка постійного зростання галузей, а не забезпечення їхніх базових функціональних потреб. Більше того, світовий досвід вже давно підтвердив, що надання будь-яких пільг чи спрощення адміністрування є ефективним за умови посилення критеріїв та вимог до їх користування і впровадження. Все це посилює важливість заходів контролю, які державі слід організувати прозоро, справедливо та із широким залученням громадськості і міжнародних партнерів.

Прогрес та надійний захист вимагає значних капіталовкладень і для досягнення очікуваних результатів необхідне якісне попереднє проектування. Відтак зростає значення реалізації превентивних заходів, що передбачають нормативно-правове, інституційно-організаційне, інфраструктурне, економічно-ресурсне та інше забезпечення. У відповідності до цього, генеральні орієнтири реалізації превентивної функції механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки пріоритетних галузей на національному рівні повинні стосуватися запобігання та протидії настанню ризикам і загрозам, пошуку надійних джерел фінансування, впровадження ефективного інструментарію започаткування високотехнологічного бізнесу та виходу на ринок продуктових інновацій, налагодження нових перспективних зв'язків та створення прогресивних коопераційних об'єднань.

Одним із базових елементів забезпечення фінансово-економічної безпеки пріоритетних галузей економіки є середовище формування ресурсного забезпечення, що надає достатні можливості суб'єктам галузей для розширення техніко-технологічних конкурентних переваг, налагодження виробництва нової та високоякісної продукції, впровадження інноваційних проектів та ін. ([Lupak et al., 2021](#)). Дієвість такого середовища в значній мірі обумовлена здатністю держави підвищити ефективність та покращити параметри інституційно-правової системи, системи стратегічного планування, національної системи інвестиційної та техніко-технологічної підтримки тощо. Все це є завданнями центральних органів влади України, які потребують швидкого вирішення дивлячись на необхідність надзвичайної потреби в ресурсному забезпеченні національного господарства при подоланні зовнішньої військової агресії.



**Рис. 1.** Етапізація зрушень в процесі імплементації підприємствами, а також інструменти й інституційні орієнтири державної політики зміцнення фінансової безпеки пріоритетних галузей національної економіки України  
 Джерело: (Kunytska-Iliash, Berezhivskyi, 2023)

Неабияке значення в процесах забезпечення фінансово-економічної безпеки пріоритетних галузей економіки України має участь місцевих органів влади, а також безпосередньо представників бізнесу. Зокрема, на місцевому рівні потрібна активізація зусиль для вирішення завдання розбудови регіональної інвестиційно-інноваційної інфраструктури, становлення місцевої приватно-публічної інвестиційно-технологічної підтримки, посилення підтримки місцевого бізнесу при реалізації високотехнологічних стартап-проектів, активної маркетингово-промоційної підтримки інвестиційно-інноваційних проектів у пріоритетних напрямках та ін.

Стосовно суб'єктів бізнесу, державним органам влади варто сприяти посиленню їх фінансово-економічної стабільності та стійкості, якого можливо досягнути через створення та ефективне використання внутрішніх фондів інвестиційного забезпечення модернізації техніко-технологічної бази та виробничих процесів, посилення співробітництва зі суб'єктами фінансово-кредитного та інвестиційно-технологічного забезпечення і реалізацію спільних інтеграційних проектів, комерціалізацію інновацій, підвищення активності використання та оновлення постійного капіталу.

Неодмінною характеристикою фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галу-

зей слід вважати здатність досягати достатнього рівня самодостатності та самостійності, що вимагає здійснення низки заходів із розвитку внутрішньогалузевих зв'язків. Тут від органів державної влади потребується взяти на себе організаційно-координаційні функції та забезпечити підтримку суб'єктів пріоритетних галузей при створенні та розвитку внутрішньогалузевої системи кредитно-фінансових організацій підтримки техніко-технологічної діяльності, забезпеченні вищої ефективної реалізації базових функцій галузевих інституцій інвестиційно-інноваційної підтримки, формуванні майданчиків міжфункціонального та міжгалузевого науково-технологічного і інноваційно-виробничого співробітництва. Загалом головною ціллю є забезпечення необхідних параметрів безпеки стійкості фінансово-економічних систем галузей. Одним з таких параметрів є попередження та подолання ризиків і загроз і для цього проводиться їх якісна та кількісна характеристика. Якщо розглядати фінансово-економічну безпеку підприємств пріоритетних галузей економіки України, то у механізмі її забезпечення варто врахувати низку системних (дестабілізація внутрішнього ринку капіталу та технологій, деформація системи виробництва та впровадження інновацій і високих технологій, надмірна зарегульованість адміністративних процедур та поширення корупційних і тінювих відносин) та функціонально-структурних (послаблення самодостатності та самостійності економіки, зниження темпів розвитку нагромадження і рівня використання фінансово-інвестиційного капіталу, зниження ефективності реалізації базових функцій державної політики інвестиційної та техніко-технологічної підтримки, посилення макроекономічних і структурних дисбалансів прогресивного розвитку смарторієнтованого галузевого комплексу) загроз.

Однозначно, що визначення ризиків та загроз повинно бути ґрунтовним, широко враховувати різні напрями їх виникнення, а також й способи упередження і подолання. Практичне значення має застосування підходу зі виокремлення загроз за складовими безпеки. Тут варто звернути увагу на загрози фінансово-економічній безпеці підприємств пріоритетних галузей економіки України, що існують вже тривалий час і стосуються: низької фінансово-економічної ефективності та самодостатності суб'єктів бізнесу (економічна складова фінансово-економічної безпеки); недостатнього рівня модернізації та використання виробничо-ресурсних та матеріально-технічних ресурсів (виробнича); несформованості повноцінної інвестиційної інфраструктури і системи інвестиційного посередництва (інвестиційна); низького рівня інноваційності та технологічності процесів виробництва наукомісткої високотехнологічної продукції (інноваційно-технологічна); відсутності замкнених технологічних циклів виробництва нової конкурентоспроможної продукції (системно-структурна) та ін.

Також для вітчизняних стратегічних підприємств характерною є небезпека зростання витратомісткості налагодження та підтримки високотехнологічного виробництва. Зокрема, це здебільшого обумовлено критичним фізичним та моральним зносом виробни-

чо-технологічної інфраструктури, високою енергоємністю, значною залежністю від імпортних поставок ресурсів, високим рівнем трансакційних витрат, низькою практичною придатністю досліджень і одержанням недостатніх доходів для покриття базових витрат, неефективним розподілом ресурсів на виконання науково-дослідних робіт та впровадження їх результатів. Для усунення таких загроз слід передбачити низку заходів, де від органів державної влади вимагається сфокусувати зусилля на забезпеченні підтримки економічних агентів у частині формування капіталу, особливо його постійної та оборотної складових. Тут доречно врахувати широкий світовий досвід, у якому підтверджується вагоме значення протекціоністської підтримки внутрішніх виробників та забезпечення прозорості і передбачуваності державної економічної політики.

Загалом безпеку стійкість фінансово-економічних систем галузей є структурно-функціональною величиною та забезпечується виходячи із кожної складової безпеки. Відтак такого підходу слід дотримуватися й у державній політиці забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки України. Тут державі варто докладати усі зусилля для отримання наступних результатів: збільшення капіталізації фондового ринку та підвищення рівня фінансової стійкості його емітентів (фондова складова фінансово-економічної безпеки); покращення доступності та якості фінансово-кредитних ресурсів (кредитна складова); поліпшення параметрів податкового регулювання (податкова складова); оптимізації кількісного та якісного складу наявних і використовуваних виробничо-ресурсних потужностей (економічна складова); масштабового виробництва готової продукції з поглибленим рівнем технологічної обробки (виробнича складова); підвищення частки промислового виробництва інноваційно-технологічної вітчизняної продукції з високою доданою вартістю та конкурентоспроможністю (системно-структурна складова); удосконалення структури інвестиційних капіталовкладень (інвестиційна складова); забезпечення оптимального співвідношення між обсягами внутрішніх та зовнішніх запозичень (боргова складова); досягнення стабільності грошового обігу і системи розрахунків (грошова складова); покращення якості страхових відносин та розвитку практики страхування і самострахування (страхова складова); досягнення високого рівня інноваційно-технологічного оновлення виробничо-ресурсних потужностей (інноваційно-технологічна складова).

Про дієвість державного регулювання можна стверджувати за відповідними критеріями і одним з таких є застосування резервного режиму функціонування, що стосується: формування та ефективного використання наявних фондів підтримки розвитку пріоритетних видів економічної діяльності, сприяння створенню вітчизняними підприємствами внутрішніх фінансово-ресурсних резервів при послідовному перетворенні на конкурентоспроможні комплекси динамічного розвитку, забезпечення розвитку альтернативних форм інвестиційної підтримки та модернізації виробничо-технологічної діяльності, розвитку мережі до-

поміжної фінансово-кредитної інфраструктури (недержавних інвестиційно-інноваційних інституцій, страхових та гарантійних фондів, грантодавчих установ, пайових інвестиційних фондів).

Доречно виділити високу практичну цінність раціонального режиму, в контексті якого політика державного регулювання із забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей стосується (1) розвитку інституціонального середовища раціонального розміщення капіталу та факторів виробництва, (2) покращення просторово-видової концентрації об'єктів високотехнологічного виробництва, (3) запровадження раціональних підходів до розподілу інвестиційного капіталу (особливо бюджетного походження), (4) раціоналізації технологічного ланцюга виробництва продукції високого ступеня готовності, (5) оптимізації структурних етапів державного адміністрування інвестиційної та інноваційно-технологічної діяльності.

В умовах високого ризику погіршення економічної ефективності та ймовірної втрати самодостатності системи національного господарства, фінансово-економічна безпека пріоритетних галузей економіки в більшій мірі залежить від утримання достатнього рівня підприємницької активності представників бізнесу. Відтак державі важливо сформувати організаційно-економічний механізм, що стимулюватиме повноцінну реалізацію підприємницького потенціалу пріоритетних галузей.

В Україні для вирішення таких завдань потрібно здійснити низку інституціональних змін та структурних реформ, вектори яких скеровані на створення і збільшення обсягів діяльності міжгалузевих і міжсекторальних кластерів, коопераційних об'єднань, виробничо-ресурсних комплексів, техніко-впроваджувальних зон, становлення розгалуженої та дієздатної підприємницької інноваційно-технологічної інфраструктури (проектно-консультаційних центрів, технологічних платформ, інженерно-технічних центрів, інформаційно-комунікаційних центрів), розвитку інституційного середовища міжгалузевого співробітництва (державно-приватних платформ, комерційно-збутових центрів, венчурних фондів, інвестиційних агенцій).

Висновки. Постійні зміни галузевого середовища, висока непередбачуваність глобалізаційних та внутрішньодержавних змін, посилення кризових ситуацій та вплив деструктивних чинників гібридної агресії створюють значні ризики і загрози. Відтак забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки України повинно враховувати відповідні умови, зокрема передбачати проведення постійного оцінювання та розроблення заходів реагування і адаптації до них.

Загалом в міру реагування на зовнішні виклики та загрози особливо актуальною є потреба у налагодженні впорядкованої та раціонально побудованої системи заходів, за якої процес менеджменту безпеки набуває структурного характеру, із поєднанням та узгодженням інтересів держави й бізнесу. Відтак важливим є використання прогресивних підходів, зокрема

за зразком розвинених європейських країн та існуючих у них базових принципів економічної безпеки.

Перспективи подальших досліджень. В багатьох випадках управлінські рішення потребують свого швидкого ухвалення та реалізації і відповідно організаційно-економічний механізм повинен передбачати такі варіанти розвитку подій. Відтак в системі заходів забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств пріоритетних галузей економіки повинна бути закладена функція форсованого виконання завдань. Для досягнення успіху першочергово необхідно створити дієвий інституціональний базис з якісними інституціями та інституціональним середовищем. Йдеться про вдосконалення інституціонально-правових положень, розвиток організаційно-інституційної інфраструктури, реалізацію державних програм, впровадження інституційно-економічних стимулів, покращення нормативно-методичної бази фінансово-економічної безпеки, що повинно стати об'єктом подальших досліджень.

## References

- Akimov, O., Troschinsky, V., Karpa, M., Ventsel, V., & Akimova, L. (2020). International Experience of Public Administration in the Area of National Security. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 23(3), 1–7. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18288>. (data zvernennia: 07.07.2023) (in Ukrainian).
- Bakulina, O., Lehan, I., & Bakhov, I. (2019). Cluster Associations as a Factor of Innovative and Integrative Development of the Economy. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*, 8(10), 2249–2255. DOI: 10.35940/ijitee.J1122.0881019.
- Berezivskiy, Y., Zbarsky, V., & Zbarska, A. (2021). Integral evaluation as the basis of analytical support for managing the competitiveness of socially-oriented retailers. *Accounting*, 7(4), 825–836. DOI: 10.5267/j.ac.2021.2.001.
- Chukhray, N., Shakhovska, N., Mrykhina, O., Bublyk, M., & Lisovska, L. (2019). Consumer aspects in assessing the suitability of technologies for the transfer. In: *Computer sciences and information technologies: Proceedings of the 14th International Scientific and Technical Conference on Computer Sciences and Information Technologies*, 3, 142–147. DOI: 10.1109/STC-CSIT.2019.8929879.
- Frolova, L., Zhadko, K., Ilyash, O., Yermak, S., & Nosova, T. (2021). Model for opportunities assessment to increase the enterprise innovation activity. *Business: Theory and Practice*, 22(1), 1–11. DOI: 10.3846/btp.2021.13273.
- Gontareva, I., Babenko, V., Yevtushenko, V., Voloshko, N., & Oliynyk, Y. (2020). Efficiency of Information Management and Analysis for Industrial Entrepreneurship. *Journal of Information Technology Management*, 12(3), 4–13. DOI: 10.18421/TEM74-19.
- Havlovska, N., Pokotylova, V., Korpan, O., Rudnichenko, Ye., & Sokyrynyk, I. (2019). Modeling of the process of functioning of the mechanism of economic security of foreign economic activity of enterprise taking into account weak signals and identification of risks and threats. *International Journal of Scientific &*

- Technology Research, 8(12), 2216–2522. URL: <http://www.ijstr.org/final-print/dec2019/Modeling-Of-The-Process-Of-Functioning-Of-The-Mechanism-Of-Economic-Security-Of-Foreign-Economic-Activity-Of-Enterprise-Taking-Into-Account-Weak-Signals-And-Identification-Of-Risks-And-Threats.pdf>. (data zvernennia: 09.07.2023) (in Ukrainian).
- Ilyash, O., Lupak, R., Vasylytsiv, T., Trofymenko, O., & Dzhadan, I. (2021). Modelling of the Dependencies of Industrial Development on Marketing Efficiency, Innovation and Technological Activity Indicators. *Ekonomika*, 100(1), 94–116. DOI:10.15388/Ekon.2021.1.6.
- Kunytska-Iliash, M., & Berezivskyi, Y. (2023). Strategic imperatives for the formation of the organizational and economic mechanism of the state policy of strengthening the financial and economic security of the priority sectors of the national economy of Ukraine. *Scientific notes of the Lviv University of Business and Law*, 36, 70–76. DOI: 10.5281/zenodo.7656522.
- Kunytska-Iliash, M., Hrymak, O., Dubyna, M., Berezivskyi, Y., & Zbarska, A. (2022). Innovation- and technology-driven development of economy: strategic imperatives for realizing regional development capacity. *Science and Innovation*, 18(4), 41–54. DOI: 10.15407/scine18.04.041.
- Lupak, R., Kunytska-Iliash, M., Berezivskyi, Y., Nakonechna, N., Ivanova, L., & Vasylytsiv, T. (2021). Information and analytical support system of enterprise competitiveness management. *Accounting*, 7(7), 1785–1798. DOI: 10.5267/j.ac.2021.4.018.
- Palyvoda, O., Karpenko, O., Bondarenko, O., Bonyar, S., & Bikfalvi, A. (2018). Influence of network organization alstructures on innovation activity of industrial enterprises. *Problems and Perspectives in Management*, 16(3), 174–188. DOI:10.21511/ppm.16(3).2018.14.
- Rudnichenko, Y., Melnyk, S., Havlovska, N., Illiashenko, O., & Nakonechna, N. (2021). Strategic interaction of state institutions and enterprises with economic security positions in Digital Economy. *Wseas transactions on business and economics*, 18, 218–230. DOI: 10.37394/23207.2021.18.23.
- Trofymenko, O., Doroshkevych, D., & Dzhadan, I. (2020). Using the principles of global goals of sustainable development to ensure the development of Ukrainian industry. *Entrepreneurship and Innovation*, (11-1), 118–125. DOI: 10.37320/2415-3583/11.40.
- Vasylytsiv, T. G., Mulska, O. P., Levytska, O. O., Lupak, R. L., Semak, B. B., & Shtets, T. F. (2022). Factors of the Development of Ukraine's Digital Economy: Identification and Evaluation. *Science and innovation*, 18(2), 44–58. DOI: 10.15407/scine18.02.044.
- Vykliuk, M., Mikhailishin, R., Kundytskyj, O., Senyshyn, O., Prokopenko, N., & Olikhovskiy, V. (2020). Conceptual basis of the state's tax security model. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 42(3), 303–315. DOI: 10.15544/mts.2020.30.
- Zlotenko, O., Rudnichenko, Y., Illiashenko, O., Voynarenko, M., & Havlovska, N. (2019). Optimization of the sources structure of financing the implementation of strategic guidelines for ensuring the economic security of investment activities of an industrial enterprise. *Tem Journal*, 8(2), 498–506. DOI: 10.18421/TEM82-25.